

धिः । रथे तिष्ठति रथेष्ठाः द्विप् सप्तम्या अलुक् रथे स्थितो युयुत्सुर्नरो जिह्नुः ज-
यनशीलो ज्ञायताम् । युवा आ अस्येति पदहेदः अस्य यजमानस्य युवा समर्थः
समेयो सभायां योग्यो वीरः पुत्रो ज्ञायताम् सभायां साधुः समेयः षष्ठ्यन्द्सीति [पा०
४.४.१०६.] सभाशब्दात्तत्र साधुरित्यर्थे षष्ठ्ययः । तस्य ण्यदेशः । किं च नो
ऽस्माकं राष्ट्रे पर्जन्यो निकामे-निकामे नितरां कामनायां सत्यां वर्षतु अभ्यासो
वीप्सार्थः । नोऽस्माकमोषधयः यवाद्याः फलवत्यः फलयुक्ताः पच्यन्तां स्वयमेव
पक्वा भवन्तु । नोऽस्माकं योगक्षेमः कल्पतां योगेन युक्तः क्षेमो योगक्षेमः स
कृतो भवतु अलब्धलाभो योगः लब्धस्य परिपालनं क्षेमः ॥ २२ ॥

VIII. प्राणाय स्वाहापानाय स्वाहा व्यानाय स्वाहा चक्षुषे स्वाहा श्रोत्राय
स्वाहा वाचे स्वाहा मनसे स्वाहा ॥ २३ ॥

का० [२०.४.३१.] आज्यसक्तुधानालाजानामेकैकं जुहोति प्राणाय स्वाहेति प्र-
तिमन्त्रः सर्वरात्रमावर्तम् । आज्यादीनां प्रतिप्रहरमेकैकं क्रमेण सर्वरात्रमुत्तरवे-
दिस्थाग्रौ जुहोति प्राणाय स्वाहेत्यादिद्वादशकण्डिकात्मकैरनुवाकैः । किं कृत्वा
आवर्तम् प्राणाय स्वाहेत्यादिकमेकशताय स्वाहेत्यन्तं मन्त्रगणमावर्त्यावर्त्य सर्व-
रात्रमिति द्वितीयाग्रहणाद्धोमक्रियाया रात्रेः कात्स्न्येन संयोगः कार्यः ततः प्रथम-
यामे धृतेन यागः द्वितीये सक्तुभिः तृतीये धानाभिः चतुर्थे लाजैः । एकस्मै इति
द्वादशेऽनुवाके [३४.] एकस्मै स्वाहा द्वाभ्यां स्वाहेत्यत्र त्रिभ्यः स्वाहा चतुर्भ्यः
स्वाहा पञ्चभ्यः स्वाहा षड्भ्यः स्वाहा सप्तभ्यः स्वाहा अष्टभ्यः स्वाहा नवभ्यः
स्वाहेत्येवमादयो मन्त्रा अपठिता अपि एकैकोच्चेन शतपर्यन्ताः प्रयोज्याः एको-
त्तरा जुहोतीति [१३.२.१.५.] श्रुतेः । व्युष्टायां समाप्तायां रात्रौ व्युच्चै स्वाहेति
धृताहुतिमेकामुदिते सूर्ये स्वर्गाय स्वाहेति च जुहोतीति सूत्रार्थः ॥ लिङ्गोक्तदे-
वतानि यज्ञेषु । प्राणादय इन्द्रियदेवाः ॥ २३ ॥

IX. प्राच्यै दिशे स्वाहार्वाच्यै दिशे स्वाहा दक्षिणायै दिशे स्वाहार्वाच्यै दिशे
स्वाहा प्रतीच्यै दिशे स्वाहार्वाच्यै दिशे स्वाहोदीच्यै दिशे स्वाहार्वाच्यै